

سرشناسه : ملکاف، علاءالدین، ۱۳۶۱ -
عنوان و نام پدیدآور : آشنایی با اندیشه‌های دو تن از رهبران نوریه /
[مؤلف] علاءالدین ملکاف.
مشخصات نشر : قم : مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ،
۱۴۳۶ ق. = ۱۳۹۴.
شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۳۹۷-۵
وضعیت فهرست نویسی : فیفا
یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۴۱ - ۱۴۳.
موضوع : نوری، سعید، ۱۸۷۳ - ۱۹۶۰ م. -- نقد و تفسیر
موضوع : گولن، فتح‌الله، ۱۹۳۸ - م. -- نقد و تفسیر
موضوع : نورسلوک -- عقاید
موضوع : اسلام -- ترکیه -- تجدید حیات فکری
شناسه افزوده : پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی ﷺ
رده بندی کنگره : BP ۲۳۳/۷/ن۹م۷ ۱۳۹۴
رده بندی دیویی : ۲۹۷/۴۸
شماره کتابشناسی ملی : ۳۹۰۸۰۹۰

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

آشنایی با اندیشه‌های دو تن از رهبران نوریه
مؤلف: علاءالدین ملکاف
چاپ اول: ۱۳۹۴ش / ۱۴۳۶ق
ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ
● چاپ: نارنجستان ● قیمت: ۸۵۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۳۰۰ نسخه

باسپاس از دست اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری رساندند.

مواکز بخشش

قم، چهارراه شهدا، خیابان معلم غربی (حجتیه)، نبش کوچه ۱۸، تلفکس: ۳۷۸۳۹۳۰۵/۹ - ۰۲۵
قم، بلوار محمدامین، سه راه سالاریه. تلفن: ۳۲۱۳۳۱۰۶ - ۰۲۵. فکس: ۳۲۱۳۳۱۴۶ - ۰۲۵
قم، مجتمع ناشران، طبقه سوم واحد ۳۰۸. تلفن: ۳۷۸۴۲۴۰۲ - ۰۲۵
pub.miu.ac.ir miup@pub.miu.ac.ir

آشنایی با اندیشه‌های دو تن از رهبران نوریه

علاءالدین ملک‌اف

مرکز بین‌المللی
ترجمه و نشر
المصطفی ﷺ

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی فرا روی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که همه به نوعی برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پای‌بندی به دین و سنت در مدیریت همه‌جانبه کشورها بسیار چالش‌برانگیز می‌نماید. از این‌رو مطالعات و پژوهش‌های به‌روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و عمق و اصالت اندیشه‌های ناب، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت تمامی بنیان‌گذاران این شجره طیبه، به‌ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی رحمته‌الله و مقام معظم رهبری (دام ظلّه العالی) می‌باشد.

«جامعه المصطفی رحمته‌الله العالمیه» برای تحقق این رسالت خطیر و در مسیر نشر معارف ناب محمدی رحمته‌الله «مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی رحمته‌الله» را تأسیس کرده است.

در پایان لازم می‌دانیم تلاش همه عزیزانی را که در نشر این کتاب سهمی داشته‌اند، سپاس گزارده، ارباب فضل و معرفت را به یاری بخوانیم تا ما را از دیدگاه‌های سازنده خویش بهره‌مند سازند.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفی رحمته‌الله

فهرست

پیشگفتار.....	۹
درآمد.....	۱۱
کلیات.....	۱۷
مختصری از آثار سعید نورسی.....	۱۸
مهم‌ترین گروه‌های نرسیه.....	۱۹
فصل اول: سعید نورسی.....	۲۱
سعید نورسی کیست؟.....	۲۱
گفتار اول: بیوگرافی علمی و فرهنگی سعید نورسی.....	۲۳
۱. تولد و دوران کودکی.....	۲۵
۲. دوران بلوغ.....	۲۷
۳. رؤیای صادقه.....	۳۰
۴. گرفتن مدرک علمی.....	۳۰
۵. صحبت با مصطفی پاشا.....	۳۳
۶. لقب بدیع الزمان.....	۳۵
گفتار دوم: آثار و خلاصه‌ای از آثار سعید نورسی.....	۳۷
۱. فراز و نشیب‌های زندگی علمی.....	۳۷

۲. دوران تحصیل ۳۸
۳. تأسیس مدرسه در شهر وان ۳۹
۴. آثار سعید نوری ۴۱
- الف) کتاب نطوق ۴۱
- ب) کتاب «محاکمات» ۴۱
- ج) کتاب «مناظرات» ۴۱
- د) نگارش کتاب «اشارات الاعجاز» و «طلوعات» ۴۳
- ه) کتاب «الخطوات الستة» ۴۳
- و) کتاب «المثنوی العربی النوری» ۴۴
- ز) کتاب‌های «الکلمات»، «المکتوبات» و «اللمعات» ۴۵
- ح) کتاب «ثمرات الایمان» ۴۵
- ط) کتاب «الرسائل» ۴۶
- گفتار سوم: ابداعات و ابتکارات نوری در تفسیر قرآن ۴۸
۱. اندیشه‌های قرآنی بدیع‌الزمان سعید نوری ۴۸
۲. شخصیت قرآنی نوری ۴۸
۳. یک عمر تحقیقات قرآنی ۵۰
۴. در خدمت قرآن ۵۱
۵. تفسیر «رسائل النور» ۵۱
۶. قرآن در اندیشه نوری ۵۲
۷. تعریف نوری از قرآن ۵۳
۸. ناممکن بودن ترجمه لفظی قرآن ۵۴
۹. وحی از نگاه نوری ۵۶
۱۰. اقسام وحی از نگاه نوری ۵۷
- الف) وحی صریح ۵۸
- ب) وحی ضمنی ۵۸
۱۱. تفسیر قرآن از دیدگاه نوری ۵۹
- الف) عقلانی بودن و موافقت با مآثورات تفسیری ۶۲
- ب) حل مشکلات انسان و موازنه با مادی‌گرایی فلسفه‌های غربی ۶۴
۱۲. شرایط تفسیر زمانه از نگاه نوری ۶۶

۶۶	۱۳. معجزه قرآن از منظر نوری
۶۸	۱۴. اعجاز قرآن در آثار نوری
۷۱	۱۵. ساخت‌های مختلف معجزه جاوید
۷۳	الف) اعجاز نظمی - بلاغی قرآن
۷۴	ب) شمول مطلق ابعاد گوناگون قرآن
۷۵	۱۶. پیوستگی ساختار قرآن
۷۵	۱۷. اعجاز تشریحی قرآن
۷۶	۱۸. پیش‌گویی‌های غیبی قرآن
۷۶	۱۹. اعجاز علمی قرآن
۷۷	۲۰. حاکمیت و سیطره قرآن
۷۷	۲۱. برتری شیوه معرفت‌اندیشی قرآن بر سایر مسلک‌های معرفت‌شناسی
۷۸	۲۲. نظریه صرفه از نگاه نوری
۷۹	گفتار چهارم: تأویلات و متشابهات در تفکر نوری
۷۹	۱. تأویل، تفسیری همسو با مقاصد قرآن
۸۱	۲. متشابهات و علت وجود آن در قرآن
۸۷	فصل دوم: فتح‌الله گولن
۸۷	درآمد
۸۸	مختصری درباره گولن
۹۰	عناصر مهم شخصیت گولن
۹۱	مصاحبه با گولن به عنوان تأثیرگذارترین روشنفکر جهان
۹۶	ویژگی‌های شخصیتی
۹۹	پیوستن و جدا شدن از نهضت نور
۱۰۰	شکل‌گیری جنبش گولن
۱۰۲	مرحله تأسیس: اسلام اجتماعی با اسلام سیاسی تقیه‌جو
۱۰۴	مدارس و مراکز زنجیره‌ای
۱۰۷	اقامت در آمریکا
۱۰۹	روابط گسترده
۱۰۹	پیشینه تاریخی

۱۱۲	سیر تحولات فکری فتح‌الله گولن.....
۱۱۳	مواضع سه‌گانه اصلی در باب مدرنیته و غرب.....
۱۱۴	دیدگاه گولن در این زمینه.....
۱۱۶	مدارس نور.....
۱۱۷	قوانین عمومی مدارس فتح‌الله گولن.....
۱۱۸	کالج‌های رسمی نورسی‌ها در جمهوری آذربایجان.....
۱۱۸	مدرسه‌های امام خطیب.....
۱۱۹	حمایت‌های معنوی.....
۱۱۹	فعالیت‌ها و جنبش آموزشی فتح‌الله گولن.....
۱۱۹	۱. کار به عنوان وظیفه مقدس.....
۱۲۱	۲. اسلامی کردن دانش سکولار.....
۱۲۳	نسل طلایی.....
۱۲۳	ویژگی‌های نسل طلایی از دیدگاه گولن.....
۱۲۴	نقش معلمان.....
۱۲۵	نقش کلیدی تبلیغ و مفهوم ارشاد در اندیشه فتح‌الله گولن.....
۱۲۵	۱. مفهوم ارشاد.....
۱۲۵	۲. تغییر فحوای مفهوم تبلیغ.....
۱۲۸	همزیستی گروه‌های مختلف در جامعه.....
۱۲۹	پرسش اصلی گولن.....
۱۳۲	گولن و سیاست داخلی و خارجی ترکیه.....
۱۳۶	ترکیه به دنبال حداکثرسازی مطلوبیت‌های ژئوپلیتیک.....
۱۳۸	ترکیه، الگوی اقتصادی موفق در جهان اسلام و خاورمیانه.....
۱۴۱	کتابنامه.....

پیشگفتار

طلوع اسلام، بی‌شک مهم‌ترین حادثه تاریخ بشر است که تأثیر انکارناپذیری بر تاریخ جهان گذارد. در این پژوهش به بررسی سیر تحولات و زندگی سیاسی و مذهبی «سعید نرسی» پرداخته‌ام. متأسفانه با وجود آن‌که ایشان یک عالم دینی و مبارز بوده‌اند، کتب و آثاری از ایشان به فارسی ترجمه نشده است.

در این پژوهش که حاصل مدت‌ها تحقیق و بررسی است، کوشیده‌ام تا اعتقاداتم موجب تحت‌الشعاع قرار گرفتن بررسی علمی نگردد. ولی مشکلات فراوانی بر سر این پژوهش وجود داشت که عمده آنها نبود منابع در شهر مقدس قم بود، درحالی‌که برای یک تحقیق آکادمیک لازم بود که از منابع اصلی استفاده شود. لذا بار سفر بستم و راهی ترکیه شدم. در مدت اندکی که در آنجا بودم، منابع بسیاری به دست آوردم و توانستم با شخصیت‌هایی که در پیشبرد اهداف نرسی نقش دارند، دیداری کوتاه داشته باشم.

در این نوشته کوشش کرده‌ام مطالب را به دو بخش تقسیم کنم:

در بخش اول به دیدگاه، زندگی‌نامه و آثار ایشان اختصاص یافته و در لابه‌لای مطالب، به تفاسیر و دیدگاه‌های کلامی ایشان نیز اشاره شده است. بخش دوم به «فتح‌الله گولن» اختصاص دارد. با سیری اجمالی به چگونگی تکوین این جریان در دوره جدید و به‌ویژه زمینه‌های رشد این جنبش اشاراتی داشته‌ام.

شیوه نگارش ساده، تحلیلی و صورت‌بندی احتجاجات با روش‌های متداول در بیان بدیع‌الزمان سعید نوری و به دور از تکلف فلسفی، همچنین به کار بردن مثال‌های جدید در بیان دیدگاه‌های دینی، همه از اموری است که به ما می‌فهماند جهان نیازمند بیانی جدید، ساده، رسا و مهم‌تر از همه، بیانی همدلانه و هم‌زبانانه با جامعه علمی روز است. افزون بر این، توجه به نوری در ترکیه و خارج از ترکیه نشان می‌دهد که فداکاری در تمسک به باورهای دینی، و دینداری استوار، چگونه می‌تواند مصداقی در جهان کنونی بیابد.

نویسنده مدعی نیست که حق مطلب را آن‌گونه که باید ادا کرده و از همه زوایای تاریک این جنبش پرده برداشته است؛ ولی می‌توانم بگویم: به اندازه توان کوشیده‌ام تا بر اساس منابع موجود، به بیان گوشه‌ای از آن بپردازم. امید آن‌که شروعی باشد بر پژوهش‌های بعدی.